

Styre
Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Arkivreferanse
2024/6292
Styresak
57/25

Dokumentdato
03.09.2025
Møtedato
09.09.2025

Økonomisk plan og scenariearbeid

Vedlegg

- Budsjetttinnspill 2026 og langtidsbudsjett 2027-2030

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Fakultetsstyresak [68/24](#) Økonomisk plan
- Fakultetsstyresak [80/24](#) Budsjett 2025
- Universitetsstyresak [35/25](#) Foreløpige rammer for budsjett 2026
- Fakultetsstyresak [25/25](#) Revidert økonomisk plan
- Fakultetsstyresak [40/25](#) Regnskapsrapport og økonomisk status
- Fakultetsstyresak 56/25 Budsjettinnspill 2026 og langtidsbudsjett 2027-2030

Saken gjelder

Denne saken er en revisjon av fakultetets økonomiske plan, justert i lys av erfaringer og endringer siden april 2024, hvor vi også ser på muligheter for andre kostnadsreducerende tiltak. Saken bygger videre på hovedprinsippene i økonomisk plan 2024 med mål om at fakultetets drift er i balanse innen utgangen av 2026 og at gjelden til UiB deretter nedbetales gradvis fram til 2032.

Bakgrunn

Arbeidet med å bringe fakultetets økonomi i balanse har høy prioritet, og den overordnede ambisjonen med økonomisk plan er å få fakultets drift i balanse, og nedbetale opparbeidet gjeld. Økonomisk plan skal også estimere fakultetets mulighetsrom for reansettelser de kommende årene. Modellen for den reviderte økonomiske plan 2025 baserer seg på oppdaterte inntekt- og kostnadsbudsjett fra langtidsbudsjett 2027-2030 (sak 56/25 Budsjettinnspill 2026 og langtidsbudsjett 2027-2030).

Inntektsbudsjett 2025-2032

Fakultetets inntektsbudsjett er basert på Budsjettramme 2026 (U.styresak [35/25](#)) og andre kjente og forventede inntekter for 2026. For beregning av inntekter de påfølgende år er langtidsbudsjett 2027-2030 lagt til grunn, og deretter fremskrevet med lønns og priskompensasjon (LPK) til 2023. I langtidsbudsjettet er det lagt inn nye finansieringskategorier, en moderat økning i studiepoengproduksjon, forventet dr.grads produksjon basert på opptakstall og gjennomføringstid, samt forventede resultatmidler fra BOA-aktivitet.

Inntektssiden av økonomisk plan følger fakultetets langtidsbudsjett, men inkluderer også prognoser for andre tildelinger som ikke kommer frem i budsjettprosessen, som frikjøp av tillitsvalgte,

kompensasjonstilskudd og ulike stimuleringsmidler. Merk at instituttene inntekter ikke er lagt inn i denne planen, men er en del av avsnittet som handler om ubrukte midler på instituttene.

For BOA-aktiviteten forventer vi vekst i 2025, deretter en nedgang i 2026 og 2027, før vi får en moderat vekst fra 2028 og utover. Siden økonomisk plan tar for seg disponeringer på GB omtales ikke BOA aktiviteten her.

Tabell 1 Prognose for inntekter fakultetet, 2026-2032

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Basis	137 902	139 724	141 017	142 834	144 451	146 042	150 423	154 936
Resultatbasert utfelling åpen ramme	169 741	176 552	186 025	195 668	205 066	214 653	224 265	234 318
Forskningsindikator fakultet	11 674	11 218	17 569	17 237	16 187	14 422	15 122	17 822
Delsum annum	319 317	327 494	344 610	355 740	365 704	375 117	389 810	407 076
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	60 311	61 757	63 394	64 823	66 279	67 770	70 142	72 597
Øremerkede midler annet	2 058	2 083	2 088	2 134	2 182	2 231	2 282	2 350
Delsum øremerket	62 369	63 840	65 481	66 957	68 462	70 001	72 423	74 947
Sum KD-inntekt	381 686	391 334	410 092	422 696	434 166	445 118	462 234	482 023
Inntekter til investering/avskrivning	1 700	464	403	357	309	259	209	156
Sum grunnbevilgning	383 386	391 797	410 494	423 053	434 474	445 378	462 442	482 179
Andre inntekter	5 433	6 793	5 993	3 937	3 937	3 937	3 959	3 982
Samlet inntekter fakultetet	388 819	398 590	416 487	426 990	438 411	449 315	466 402	486 162

Kostnadsbudsjett 2025-2032

Revidert kostnadsbudsjett for 2025 baserer seg på Budsjett 2025, med innsparinger skissert i økonomisk plan 2024. Lønnsbudsjett er også oppdatert med kjente avganger for 2025.

I tabell 2 har vi gjort framskrivninger av fakultetets forventede kostnader de neste årene. Disse baserer seg på langtidsbudsjett for kostnader 2027-2030, og innsparinger skissert i økonomisk plan 2024.

Tabell 2 Prognose for kostnader fakultetet, 2026-2032

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Lønnskostnader fakultetet	287 000	278 764	280 205	282 158	282 890	275 930	283 309	294 172
Fakultetet drift	62 809	61 595	61 658	61 890	63 891	68 248	68 795	68 397
Arealkostnader (netto)	49 107	48 783	51 478	52 725	54 023	54 875	56 781	58 743
Samlet kostnader fakultetet	391 416	389 142	393 341	396 773	400 804	399 053	408 885	421 313

Lønnskostnader: Lønnskostnader er framskrevet fra lønnsbudsjettet 2025, med 3,5% LPK. Avganger som forventes etter 2025 som er kjente eller estimerte er lagt inn. Kjente lønnsforpliktelser for fakultetet frem i tid er lagt inn, samt et forventet nivå på NAV refusjoner knyttet til sykepenger, permisjon etc.

Kostnader knyttet til ikke-registrert ferie: Kostnaden som ble lagt til fakultetets budsjett i 2024 for ikke registrert ferie var kr 6,6 mill. I 2025 har det blitt gjort et omfattende arbeid for å få ansatte til å registrere ferie, og fakultetet forventer at dette gir resultater. For 2025 er det lagt til en kostand på kr 4,5 mill. for ikke-registrert ferie, en reduksjon fra 2024 på kr. 2,1 mill. For 2026 og utover er det ikke lagt inn kostnader for dette da det forventes at denne posten går ned når man får aksept for ferieregistrering, og fulgt en rutine for dette.

Fakultetet drift: Driftskostnader er redusert i perioden 2026-2032 i henhold til innsparinger som ble skissert i økonomisk plan 2024 (sak 24/80).

Arealkostnader: Sammenlignet med økonomisk plan 2024 har prognoser for arealkostnader blitt kraftig redusert. Dette skyldes føringer fra UiB sentralt om at det ikke lengre skal legges til en realvekst på 1,5% på husleiekostnadene. Arealkostnader er nå i langtidsbudsjettet framskrevet med 3,4% vekst i husleie,

energikostnader og kostnader knyttet til undervisningsrom. Husleiekostnader er fratrasket forventede husleieinntekter. Disse er i hovedsak knyttet til BOA-stillinger og sentre.

Årsresultat

Tabell 3 viser at fakultetet sikter mot positive årsresultat fra og med 2026 (Årsresultat med innsparinger). Det er derfor lagt inn en plan for reklasseringer av stillinger fra og med 2026. Det legges inn 6 årlige reklasseringer, med halvårseffekt.

Vi har tatt hensyn til at instituttene i sine prognoser har meldt om at de vil bruke kr 16,2 mill., av de overførte midlene i 2025. Dette vil likevel gi et positivt årsresultat fra og med 2026, og fakultetet vil ha en positiv akkumulert balanse i 2030. De to nederste linjene i tabell 3 viser prognoser for årsresultat når vi legger inn 6 reklasseringer årlig, og prognoser for akkumulert balanse.

Tabell 3 Prognoser for årsresultat og akkumulert balanse.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Samlet inntekter fakultetet	388 819	398 590	416 487	426 990	438 411	449 315	466 402	486 162
Samlet kostnader fakultetet	391 416	389 142	393 341	396 773	400 804	399 053	408 885	421 313
Årsresultat med innsparinger	-1 597	10 449	25 647	30 217	37 607	50 262	57 517	64 849
Kostnader reklasseringer i hht plan 2024	0	-3 300	-10 098	-17 100	-24 312	-28 341	-32 591	-33 568
Inst bruk av ubrukte midler	-16181				0	0	0	0
Årsresultat revidert plan	-17 778	7 149	15 549	13 117	13 295	21 921	24 926	31 281
Akkumulert balanse	-61 278	-54 129	-38 580	-25 463	-12 168	9 753	34 679	65 959

Ubrukte midler på instituttene

Ny prognose for 2025 inkluderer instituttens bruk av kr 16,2 mill. av de overførte midlene (kr. 31,8 mill.) fra 2024. Økonomisk plan 2024 forutsatte at instituttene ikke bruker av disse midlene, men når prognosene våre tilsier at en så stor del av disse midlene likevel kommer til å bli brukt har fakultetet meldt om endring av vår negative prognose for overføring fra kr 51,6mill til kr 61,3 mill.

Instituttens inntekter og kostnader er ikke tatt med i fakultetets opprinnelige økonomiske plan annet enn at det var en forutsetning at de skulle fortsette å overføre ubrukte midler i samme størrelsesordenen som de gjorde fra 2024. Siden fakultetets økonomiske plan er sårbar for bruk av disse, tar vi nå hensyn til deres forventede bruk av ubrukte midler. For fakultetet er det positivt at instituttene sparer, men samtidig utgjør disse midlene en risiko for bruk. Det er ønskelig at instituttene over tid bruker disse midlene. Tabell 4 viser en prognose for hvordan instituttens bruk av oppsparte midler vil påvirke den akkumulerte balansen fremover.

Tabell 4 Konsekvenser av bruk av instituttens overførte midler

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Akkumulert balanse	-61 278	-54 129	-38 580	-25 463	-12 168	9 753	34 679	65 959
bruk av instituttens ubrukte midler	0	-5 000	-4 000	-3 000	-3 000	0	0	0
Prognose m inst ubrukte midler	-61 278	-59 129	-47 580	-37 463	-27 168	-5 247	19 679	50 959

Hvis instituttene planlegger for forsiktig bruk av sine overførte midler, vil dette ikke påvirke akkumulerte balanse nevneverdig. Heller enn å være gjeldfri i 2030, vil fakultetet være gjeldfri i 2031. Dette er likevel bedre enn prognosene fra økonomisk plan som ble lagt i 2024 (Fakultetsstyresak [68/24.](#)).

Tabell 5 Forventede overføringer økonomisk plan 2024 og økonomisk plan 2025

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
2024 økonomisk plan	- 51 600 -	45 200 -	43 200 -	41 200 -	41 200 -	32 700 -	18 700	300
2025 revidert økonomisk plan og ny prognose	- 61 278 -	59 129 -	47 580 -	37 463 -	27 168 -	5 247	19 679	50 959

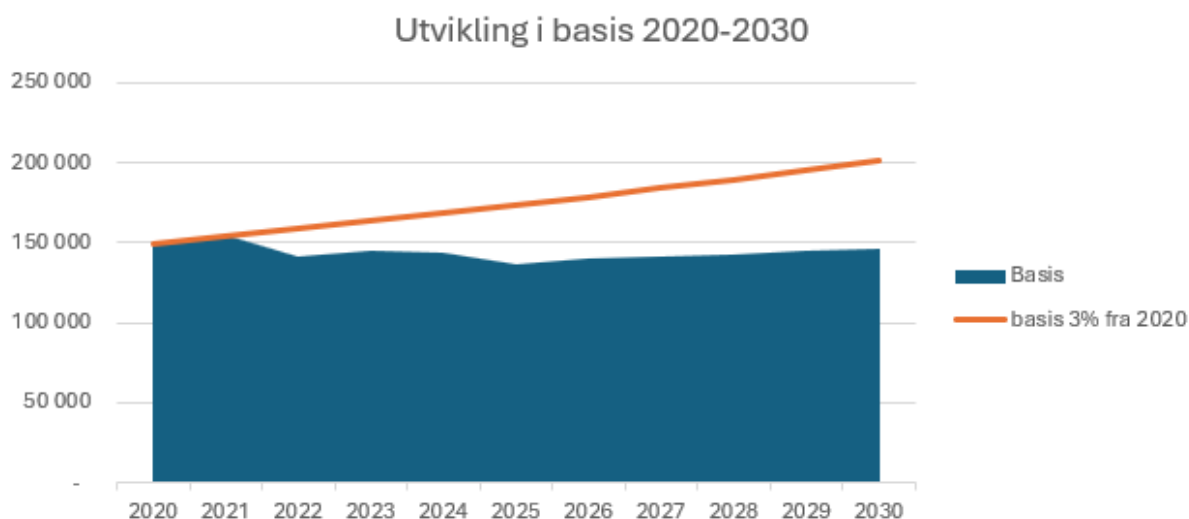
Tabell 5 viser en positiv akkumulert balanse i 2031 (markert med grønt), noe som betyr at fakultetet da har nedbetalt gjelden sin til UiB. Sammenlignet med økonomisk plan 2024 ligger fakultetet bedre an med tanke på prognoser for årlige overføringer i årene etter 2027. Dette skyldes kompensasjonsmidler som ble tildelt i 2025, reduksjon i husleiekostnader, samt innsparinger på andre områder.

Scenariearbeid for å utforske økonomisk mulighetsrom

Utvikling i basisbevilgningen

Basisbevilgningen har de siste årene blitt justert både opp og ned, avhengig av endringer i antall studieplasser. Nye studieplasser har medført økt basis, mens inndragning av plasser har ført til reduksjoner. I tillegg har fakultetet mottatt strategiske tildelinger fra UiB sentralt, hvor enkelte midler har blitt innlemmet i den faste rammen. Hvert år mottar fakultetet også lønns- og priskompensasjon, som skal dekke generell kostnadsvekst. Samtidig er basis gjenstand for årlige budsjettkutt. Statlige kutt omtales i statsbudsjettet, og UiB fordeler vanligvis disse kuttene videre til fakultetene.

Det skraverte feltet i figur 1 viser utviklingen i basisbevilgningen de siste årene, samt forventet utvikling fremover i henhold til langtidsbudsjettet 2027-2030. Linjen fra 2020 illustrerer hvilket nivå basis kunne vært på dersom vi fremskriver 2020 nivå med 3% LPK. Avstanden mellom faktisk basis og denne linjen representerer tapt kjøpekraft. For SV-fakultetet utgjør dette et tap av kjøpekraft i 2030 på kr 54,9 mill.

Figur 1 Utvikling i SV-fakultetets basisbevilgning 2020-2030

På grunn av de årlige kuttene vil det ikke være nok midler i basis alene til å dekke lønns- og prisvekst. Vi er derfor helt avhengige av vekst i den resultatutsatte delen av inntektene, eller av andre inntekter. Konsekvensen av kutt i basis og manglende kompenserende vekst i resultatinntekter er kutt i faste kostnader. Vår økonomiske plan har lagt inn en reduksjon i lønnskostnader grunnet avganger som ikke blir erstattet, noe som på sikt vil kunne på virke inntektsgrunnlaget vårt. For å være bedre rustet til å møte utfordringene framover er det viktig å se på andre muligheter for reduksjon av kostnader og for økte inntekter.

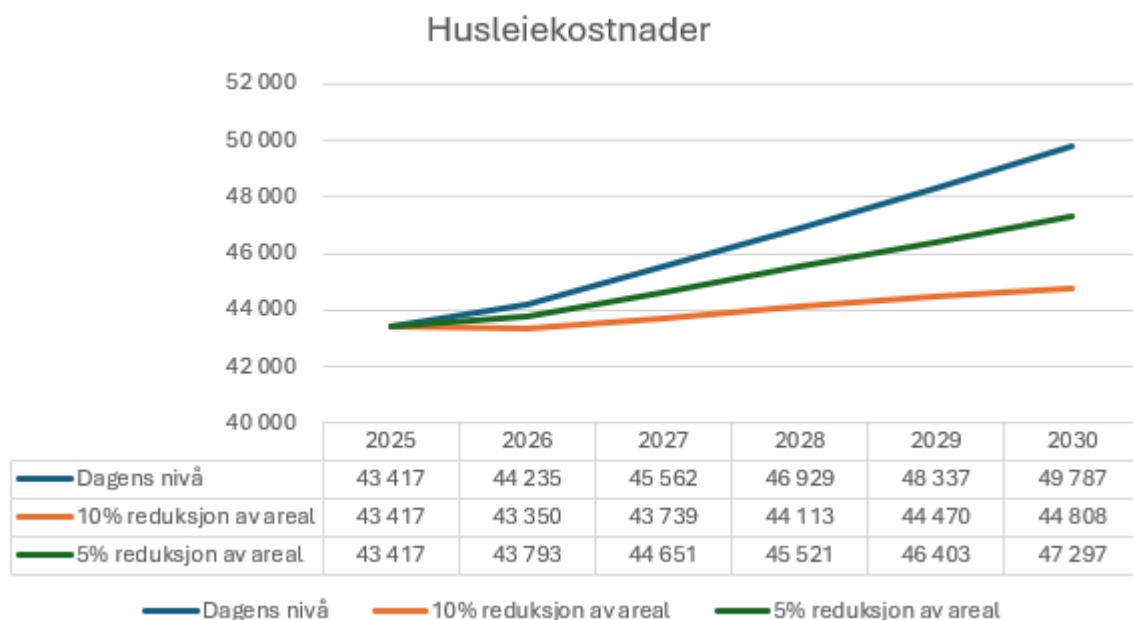
SV-fakultetets reviderte økonomiske plan legger opp til innsparinger i 2030 på kr 72 mill. sammenlignet med 2025. Denne reduksjonen kommer hovedsakelig fra innsparinger etter nedtrekk av stillinger og

reduksjon av driftsmidler. Er det andre steder disse midlene kan hentes, og hvordan skal vi gå frem for å få dette til? I det videre ser vi på mulighetsrom knyttet til arealreduksjon, studiepoengproduksjon og vekst i BOA.

Scenarie 1- Mulighetsrom ved reduksjon av areal

Økonomisering av areal vil kunne gi økt økonomisk handlingsrom uten at dette går på bekostning av andre kjerneaktiviteter på fakultetet. SV-fakultetet disponerer pr august 2025 ca. 21 000 m² i 11 ulike bygg. I revidert økonomisk plan er det ikke lagt inn innsparinger knyttet til reduksjon av arealene som benyttes, men dette er noe som fakultetet sammen med instituttene vil jobbe med i tiden fremover. Eksempelvis vil 10% reduksjon av arealet i 2030 utgjøre en innsparing på kr 4,9 mill. på det årets budsjett, mens ved 5% reduksjon av arealet vil vi spare halvparten av dette.

Figur 2 Framskriving av husleiekostnader ved reduksjon av areal med 5% og 10%

Figur 2 viser hvordan fakultetets husleiekostnader vil kunne utvikle seg dersom vi legger inn en ambisjon om 1) 5% reduksjon av arealer innen utgangen av 2030 (1% reduksjon pr år), og 2) 10% reduksjon av arealer innen utgangen av 2030 (2% reduksjon pr år).

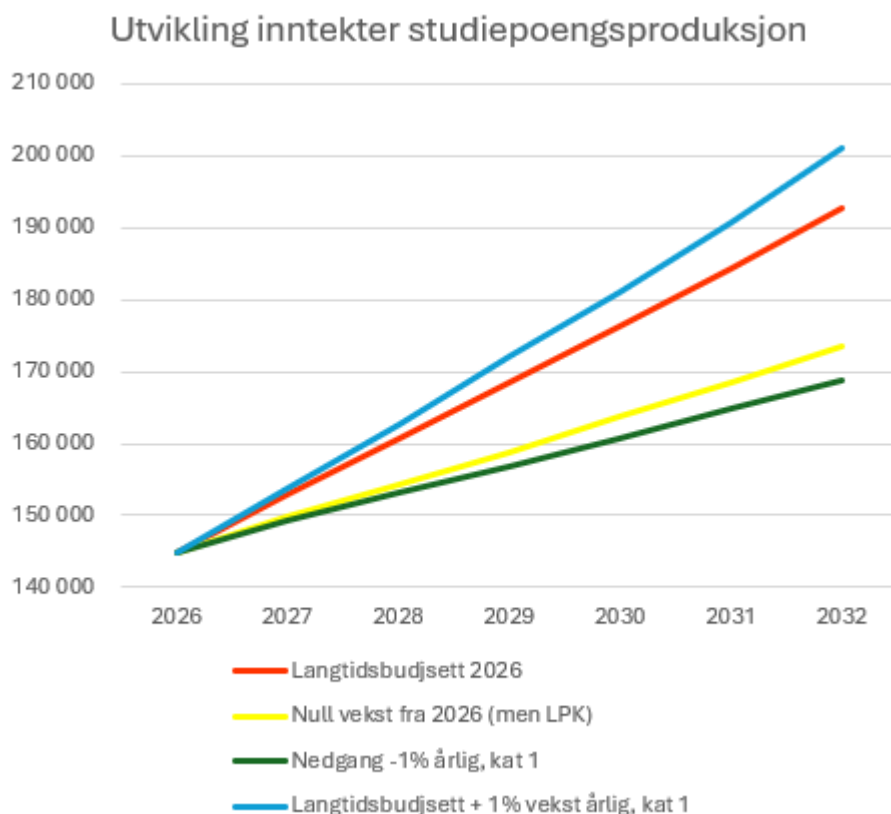
Scenarie 2 Mulighetsrom knyttet til studieinntektene.

Endringer i studieinntektene kan få betydelig innvirkning på fakultetets økonomi. Studieinntektene er tett knyttet til utviklingen i studiepoengproduksjon innen både kategori 1 og kategori 2, samt andelen studenter som fullfører på normert tid. Dette gjør inntektsbildet komplekst og følsomt for variasjoner i utdanningsresultater.

I disse eksemplene er det lagt til grunn ulike scenarier for både økning og reduksjon i studiepoengproduksjonen fremover. Det er viktig å være oppmerksom på at endringer i produksjonen ett år gir utslag i budsjettet to år senere. Dette tidsetterslepet understreker behovet for langsiktig planlegging og tett oppfølging av utviklingstrekk i studieporteføljen.

Figur 3 illustrerer hvor mye de årlige studiepoenginntektene vil endre seg under ulik utvikling av studiepoengproduksjon. I langtidsbudsjettet har vi lagt inn en svak vekst i studiepoengproduksjon i både kategori 1 (vekst mellom 2,5-2,0% i perioden) og kategori 2 (vekst mellom 1-0,5% i perioden). Den røde linjen viser forventet årlig utvikling i fakultetets inntekter fra studiepoengproduksjon i henhold til langtidsbudsjettet.

Figur 3 Scenarier for utvikling av inntekter fra studiepoeng-produksjon

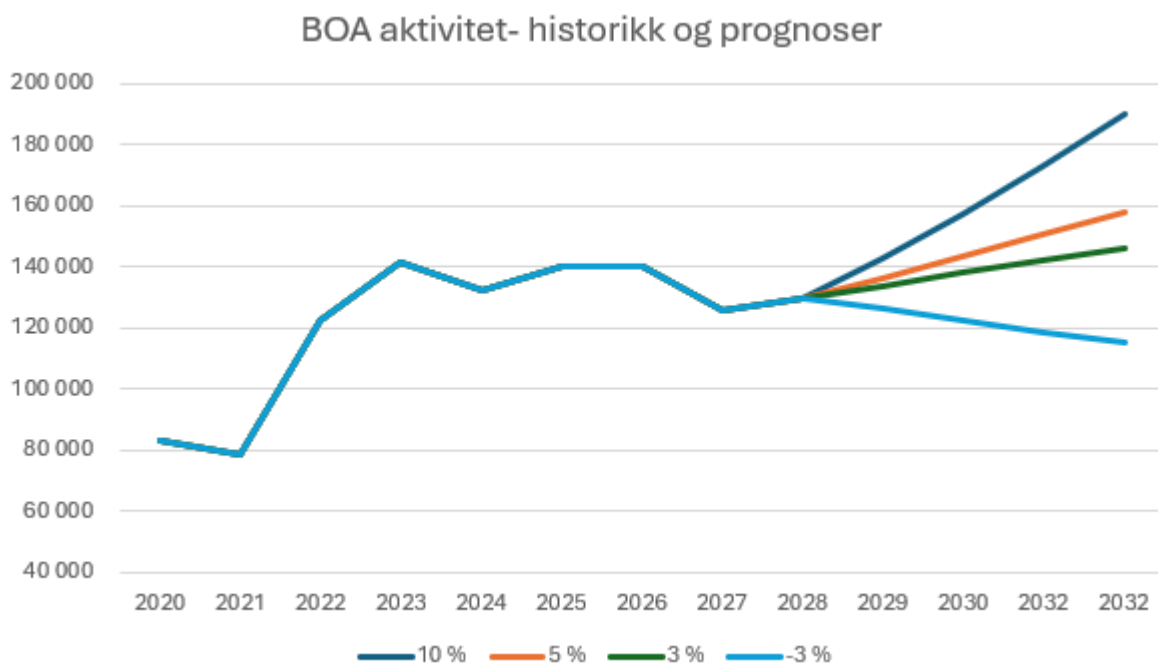
Figur 3 viser hvordan ulike scenarier for endring i studiepoengproduksjon vil kunne påvirke fakultetets inntekter over tid. Den røde linjen viser utvikling i inntektene slik de kommer frem i fakultetets langtidsbudsjett 2027-2030. Den gule linjen skisserer en utvikling der det ikke er noen vekst i studiepoengproduksjonen, men at produksjonen holdes på samme nivå som i 2026. Veksten i den gule linjen skyldes kun LPK. Den grønne linjen viser en årlig reduksjon i studieproduksjon på -1% sammenlignet med 2024 produksjonen. Den blå linjen viser hvor mye fakultetet kan hente på en økning i produksjon på +1% i forhold til ambisjoner som er lagt inn i langtidsbudsjettet - i 2030 utgjør dette en vekst på kr 4,9 mill. Dette er det samme beløpet som innsparinger ved 10% reduksjon av areal vil gi.

Fakultetet vil se på hvordan økt produksjon – enten gjennom å ta opp flere studenter, eller ved at hver student avlegger flere studiepoeng – påvirker fakultetets økonomi. Målet er å få et bedre grunnlag for å vurdere hvilke strategiske satsinger som vil gi mest effekt. Dette inkluderer også å se nærmere på hvordan ulike vekstscenarier påvirker inntektsstrømmer, kostnadsnivå og ressursbehov.

Scenarie 3 Mulighetsrom ved å øke BOA aktivitet

Eksternfinansierte prosjekter (BOA) gir viktige økonomiske bidrag til fakultetets økonomi. I tillegg til midler til å drive prosjektaktiviteter, bevilger finansieringskildene (i ulik grad) midler til å dekke indirekte kostnader knyttet til drift av prosjektene, tidligere kalt overhead-inntekter, samt frikjøpsmidler som kompensasjon for tid fast ansatte bruker på prosjektaktiviteter. Samlet referer vi til dette som «nettobidrag». De siste årene har nettobidraget fra BOA vært rundt kr 40-45 mill. årlig for instituttene ved SV-fakultetet samlet sett.

Figur 4 SV-fakultetets BOA aktivitet fra 2020-2025, prognoser for 2025- 2028, framskrivinger 2029-2032.

Prognoser for BOA-aktivitet indikerer en nedgang frem mot 2028, noe som vil påvirke fakultetets økonomi gjennom redusert nettobidrag fra BOA-prosjekter. For å opprettholde samme nivå på nettobidraget i 2030 som i 2023, forutsettes en vekst i BOA-aktiviteten på 5 % fra og med 2029. Dette understreker behovet for strategisk planlegging og aktiv oppfølging av BOA-porteføljen for å sikre inntekter over tid.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar den reviderte økonomiske planen til etterretning slik den er fremlagt. Styret anbefaler at det arbeides videre med utvikling og vurdering av scenarier knyttet til arealbruk, studiepoenginntekter og BOA-inntekter, som grunnlag for strategiske prioriteringer fremover.

Synnøve K. N. Bendixsen
Dekan

Kirstine Kolsrud
Fakultetsdirektør

03.09.2025/Vibeke Kyrkjebø Irgan